

Titel: IX

Citation: "IX", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e338100/facsimile.pdf> (tilgået 21. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

002E

1849.

Beretning

N° 479.

Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Quindrede og Fem og Tredivte (1394) Nrdr.

(Des endelige Behandling af Valgloven. Mandag d. 5/4.)

Formanden: Det forekommer mig rigtigst, at den erede Taleer gaar temmelig vist udenfor Sagen.

Grundtvig: Det gior jeg vist ikke, thi jeg sjaar lige ved Sagen.

Formanden: Det foresom mig, at den erede Rigsdagsmand gik ind paa hele Repræsentationsforøgelsesmaalet.

Grundtvig: Nu er jeg sjaar forlyst. Jeg kan ikke tænke mig nogen anden retfærdig Redning af Kruden, end at Regjeringen i saa Tilfælde opgjør Landstingets forlangne, indtil der bliver et Landsting, der kunde endes med Høfligheds og Regjeringens, og for at det kan ske med mindst Valgbarheden ikke indskrænkes inden for senere Grundloven, saa at det kan være, at den eneste Gidsel, der blev tilbage i et saadant Tilfælde, var, at det var et saadant Spørgsmaal, hvad der skal forhaand ved direkte Stat til Staten og Kommunen.

Brind-Sveblich: Den agtede Høflighedsfulde Rigsdagsmand (Lsherrning) har gjort mig den Høflighed at nævne mit Skrift. Da jeg deri vilde give en Fremstilling af de Forber, der paaahvile Verberne i Danmark, saa anjaar jeg det allerede i sin Orden at henvise berill Tienden og ubvilke dens Oprindelse, Vejen og Omfang, og da jeg samtlige der gav Besked af det constitutionale Hærfors og af det privilegerede Hærfors Statter og Afgifter, saa at den beredelige Høflighed kunde se, maatte jeg ligesom tilføje et Meddelelse af Tiendens Indtægt, hvad jeg dog vilde forklare angaa Landstinget. Hvad nu angaaer, om Tienden er at anse som Stat, saa jeg vedgjorde mig den Mening, at den Del af samme, som tilføder Skattehøfligheds, er Stat; thi Staten kender de Skattehøfligheds lige ud af Statshøfligheds, men ved den Afgift, som Bonden af sine Jorder Udbytte maatte erlægge under Kongens Besiddelse. Saaledes tænkte jeg, da jeg hvo min lille Bog, og det, her er sagt, kan ikke forandre min Mening.

Cultusministeren: Jeg skal tilføje mig den Bemærkning, at fordi Staten anvender denne eller hils Indtægt, er den ingenlunde direkte Stat. Der har været Lidet, da Staten lænner en heft Del Umbedsmænd berodt, at Kongen gav den Indtægt paa at nyde saa og saa meget af Besiddelse; men berodt er denne Led ingenlunde erklæret for en direkte Stat til Staten. Det er ogsaa muligt, at Staten lænner Umbedsmænd ved at tilføje dem Sagen af Del af Demainer; men berodt vilde Demainerne ikke direkte Statter til Staten, og det er netop det Begreb, der tales om. Demærk, med Hensyn til hvad den erede Rigsdagsmand for Høfligheds Amt 4de District (Grundtvig) bemærkede, vil jeg just ikke anse det for foreløbig nødvendigt at gjøre opmærksom paa, at om man end ikke vil indbringe Ministeriet selv at gjøre Berdring paa en uafhængig Høfligheds, er det dog meget hæder at forde af Ministeriet, at det skal forelægge Hans Majestæt en Besked til Sanction, hvori Grundloven for Valgbarheden til den ene Del af Høflighedsrepræsentationen henhæder som et saadant Spørgsmaal, som man selv kan behandle paa en Maade, og som et vedrørende Ministerium i sin Tid kan forholde paa en anden Maade for at rede sig ud af en Klemme. Jeg tror, at naar man overvejer det nøje, vil man have, at hvis Ministeriet tænkte saaledes og gik ind i en saadan Tankegang, vilde man ikke have nogen Grund til at være tilfreds med Ministeriets Opfattelse af Berdringen af det constitutionale El.

B. Christensen: Jeg maatte tilføje, at jeg for min Deel jaaligt ved de Bemærkninger, jeg i dette Dilett har hørt af den erede Cultusminister, som ved dem, han har foret iøvrigt har fremført, eller ved den Underretning, han har fundet hos den meget agtede Rigsdagsmand for Rigsledning Amt 2det District (Niel), der talte for ham forrige Gang, er bleven i allermindste Maade roftet i den Berdring, der joned mig vedbragtes i Sagens Natur, og der oveniud har været meget gode og værdige og lærde Autoriteter for sig, at Tienden ikke blot i sin Oprindelse, men ogsaa for det Allermeste i sin nærværende Behandling er en Stat enten til Staten eller Kommunen. Men jeg tilføjer ogsaa, at saaledes som Sagen nu stiller sig, efter den bestemte Erklæring, Ministeren har givet med Hensyn til dette Spørgsmaal Indførelse paa Grundlovens hils Erklæring for Regjeringen, er man næsten vant til mindre at lade sig beholde af Realiteten af Sagen. Jeg vilde derfor have ønsket, at den erede Minister istedetfor så lange og uoparvindeligt meget lærerige, om ogsaa for mig set ikke overbevisende Berdring sjaar havde givet os denne Erklæring ved nærværende Debats Begyndelse; vi havde da vidt, hvad vi havde at holde os til, og havde kunnet spare os mange Ord og megen Tid. Indtilend ville vi fremindt have tilstrækkeligt forvaret os med Fremtiden, forvaret vor Paahand om, at Tienden er i sin Beskaffenhed en Stat, og uden at jeg i mindste Maade vil tillade mig, hvad den erede Cultusminister ikke har været fri for, navnlig ved Sagens forrige Behandling, at tale om Mangel paa Tro og Love hos Folk, der have opgjort Forhandlingerne anderledes end vi, skal jeg kun bemærke, at naar man i Et. her bliver en Mand fra denne Side, der til en anden Minister period skal have været sig saaledes, som Cultusministeren har sagt, og naar denne Mand, som jeg her paahæder, ikke er tilfreds her ioven, men allerede forlangt er i Uvillighed, naar man kommer med et slikt Argument, forekommer det mig at være et meget dærligt og lidet passende Besiddelsesmiddel. Jeg vil gjerne troe, at det erede Ministerium de ligesom som de erede Rigsdagsmænd, der ikke dele vor Formening, ere tidligere gaaede ud fra, at Tienden ikke var medregnet; men jeg forder ogsaa, at de skulle troe, at vi Andre, der have den modsatte Formening, ogsaa have haft denne tilføjet, det er ikke mere, end hvad vi simpelthen kunne forde. Men naar nu dette Spørgsmaal, saa at sig, gjøres til en Berdring for, at Ministeriet skal vedføre den Indførelse, det har erklæret at ville gjøre Grundloven, naar det forelægges den for Hans Majestæt Kongen til Sanction, er det for dem, der tænke som vi, og navnlig for sig selv, en meget egen Begreb, saa er det for os en Skuffelse, at vi for dette Spørgsmaal ikke vilde bringe Ministeriets Skilling til Grundloven eller denne selv i Bæret, og jeg for min Deel skal derfor heller ikke længere holde paa mit Høflighedsforslag, men indbringe mig til at forvare troe, at den forekommende Berdring paa ussra Maade drages tilføje ind og i Fremtiden med Hensyn til Høfligheds af Tiendens Vejen som Stat; thi det er Regret, hvormed i kommenten Lidet kan blive meget alvorlige og sjaarigt Spørgsmaal, som vi ikke vilde have præjudiceret her. Jeg tager saaledes mit Høflighedsforslag tilbage.

Grundtvig: Jeg optager det. Da Lidet var saa langt fremført, og flere Taleer endnu ventede at være sig, udsattes den videre Behandling og Afstemningen over denne Paragraph til næste Møde, der berammes til den forrige Dag, Fredag Formiddag Kl. 11, Valglovens endelige Behandling fortal.